

**Силабус навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА»**

Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Освітня програма: Освітні, педагогічні науки

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Курс: 2

Семестр: 4

Факультет	Соціальної та психологічної освіти
Кафедра	Хімії, екології та методики їх навчання
Викладач(-і)	ПІБ: Совгіра Світлана Василівна Посада: професор E-mail: sovglasvitlana@gmail.com
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=483
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4/120
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Очна (денна/вечірня) форма: лекції (16 год.), практичні (24 год.), самостійна робота (80 год.) Заочна форма: лекції (4 год.), практичні (4 год.), самостійна робота (112 год.)
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відвідування занять. Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідають всі лекції і семінарські (практичні) заняття курсу. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття упродовж двох тижнів з дня пропуску його. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають можливість за власною ініціативою підготувати доповіді до визначених робочою програмою тем практичних занять на основі пошуку та огляду наукових публікацій за заданою проблематикою дисципліни, поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем або питань.
Що будемо вивчати?	Ефективне управління системою заходів та засобів, що забезпечують безпеку життя та діяльності людини в соціальній та екологічній системах, модель загальної безпеки суспільства та держави, комплекс засобів, який забезпечить стабілізацію психічного стану за рахунок відчуття особистої захищеності індивіда і суспільства від реальних та потенційних загроз та ризиків.
Чому це треба вивчати?	У сучасних умовах соціального розвитку, безпека життя та діяльності людини обумовлена необмеженою кількістю чинників, що впливають на організм, постійно змінюючись в чисельності та силі прояву, в часі і просторі, а також на пряму залежить від можливостей людини та існуючих систем захисту. Надзвичайні ситуації техногенного, природного, соціального та виробничого характеру призводять до людських втрат, значних економічних збитків та завдають шкоди навколишньому середовищу. Саме тому, стратегічним, має бути принцип комплексного вирішення питань безпеки, як однієї із складових якості суспільного життя людини. Необхідність вирішення питання безпеки зумовлює формування цілісної системи знань з проблем управління безпекою діяльності людини.
Яких результатів можна досягнути?	Розуміння основних концепцій, теоретичних та практичних проблем в галузі соціальної та екологічної безпеки. Знання основних завдань єдиної системи соціальної та екологічної безпеки, сил реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру. Уміння використовувати знання щодо факторів і умов проживання людей в безпечному середовищі для збереження їх генофонду..

Як можна використати набуті знання та уміння?	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до розуміння положень соціальної та екологічної безпеки, охорони довкілля та застосування методів ідентифікації небезпек. Здатність до класифікації небезпек та їх зв'язку з виробничою діяльністю людини. Здатність інформувати громадськість про стан безпеки та безпечного середовища.
Зміст дисципліни	Аналіз ризику – основа для розв'язання проблем безпеки діяльності людини. Ідентифікація загроз соціальної та екологічній безпеці діяльності Джерела потенційних небезпек зовнішнього та внутрішнього середовища організації (підприємства, установи) Законодавчі та нормативні акти системи цивільного захисту Управління ризиком в соціальних та екологічних системах. Планування та система заходів запобігання та реагування на надзвичайні ситуації. Система інформування та оповіщення населення в надзвичайних ситуаціях Захист населення у надзвичайних ситуаціях Організація безпечної та ефективної праці Принципи ергономіки робочого місця і робочого часу Система управління охороною праці. Законодавчі на нормативні акти системи управління охороною праці Визначення факту небажаної дії Розслідування нещасного випадку
Обов'язкові завдання	аналіз соціальних, екологічних, психологічних ризиків пов'язаних з професійною діяльністю; використання знань про статус і функції органів державної влади та місцевого самоврядування в соціальних та екологічних системах; уникнення та профілактики ризиків та небезпек в соціальних та екологічних системах; визначення типів зв'язків між ланками системи органів державної влади і місцевого самоврядування в соціальних та екологічних системах; забезпечення розвитку ефективної системи охорони праці та безперервного удосконалення управління нею; забезпечення індивідуального захисту, а також організація захисту певних соціальних груп людей від шкідливого і небезпечного впливу довкілля та соціуму; застосування законів та нормативно-правових документів з метою забезпечення соціальної та екологічної безпеки діяльності; планування організації професійної діяльності, як безпечного трудового процесу; впровадження сучасних методів та прийомів оптимізації та ергономічності професійної діяльності; розробки та застосування програм, заходів та методик безпечної і ефективної науково організованої праці для забезпечення фахової дієздатності.
Міждисциплінарні зв'язки	Об'єднання питань що вивчаються в курсах «Соціологія», «Екологія», «Цивільна оборона», «Охорона праці», «Психологія управління» допоможе визначити сучасну модель безпеки життя та діяльності і дати майбутнім фахівцям необхідні знання щодо забезпечення управління соціальною та екологічною безпекою діяльності.
Інформаційне забезпечення(з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	1. Совгіра С.В. Соціальна та екологічна безпека діяльності. Збірник тестових завдань. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2014. 268 с. 2. Совгіра С.В. Екологічно безпечне освітнє середовище: категоріальна специфіка понять. Наукові записки екологічної лабораторії УДПУ / Ред. кол. Г.Є. Гончаренко (відп. ред.), О. В. Браславська, Г. І. Денисик Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. Вип. 18. С. 20–26. 3. Совгіра С.В., Душечкіна Н.Ю. Соціальна та екологічна безпека діяльності Словник фахових термінів. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. 56 с. 4. Хилько М. І., Екологічна безпека України: Навчальний посібник К., 2017. 266 с. 5. Ісаєнко В. М., Екологічна безпека - основний чинник еколого-збалансованого розвитку України у XXI столітті. Екологічний вісник, 2007. №7-8. С.14-17 6. Краснянський М.Ю Екологічна безпека: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018.180 с. 7. Шуміло О. М. Екологічне право України. Особлива частина : навч. посіб. / О. М. Шуміло (кер. авт. кол.), В. А. Зуєв, І. В. Бригадир та ін. Київ: Центр

	учбової літератури, 2013. 432 с. 8. Екологічне законодавство – http://rada.gov.ua ЄЕК ООН Робоча група з моніторингу довкілля та екологічної оцінки: Україна – http://unece.unog.ch/enhs/wgema/SrcListl.asp
Поточний контроль	Виконання завдань практичних занять, тестування.
Підсумковий контроль	Екзамен

Розробник

Світлана СОВГІРА